

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 16 december 2015 betreffende inhoudelijke reactie signalering van de NZa inzake «Vrije prijzen logopedie» (Kamerstuk 29 689, nr. 680).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Minister	4

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met interesse kennisgenomen van de inhoudelijke reactie van de Minister waarin wordt aangegeven dat de tarieven voor zowel intramurale als extramurale logopedie kunnen worden vrijgegeven. Zij hebben daar enkele vragen over.

Allereerst vragen deze leden hoe het vrijgeven van tarieven samenwerking in de eerstelijnszorg in de hand werkt. In hoeverre beaamt de Minister dat samenwerking beter van de grond komt als de eerstelijnszorg op uniforme wijze wordt bekostigd? Wat heeft de patiënt aan de nieuwe tariefregulering? En in hoeverre is de Minister van mening dat door het vrijgeven van de tarieven voor logopedie de tariefuniformering in de gehele eerstelijnszorg een stap dichterbij komt?

Daarnaast constateren de leden van de PvdA-fractie dat de Minister stelt dat logopedisten zich zorgen maken om vrije tarieven. Hoe gaat de Minister er zorg voor dragen dat kleine aanbieders van logopedie voldoende onderhandelingspositie krijgen ten aanzien van zorgverzekeraars? In het verlengde hiervan vinden genoemde leden het positief dat de Minister het aanpassen van de tariefregulering mee laat gaan langs de lijn van afspraken die in het kader van «Het roer moet om» met huisartsen zijn gemaakt. Hoe gaat de Minister deze afspraken concretiseren naar logopedisten? Deze leden constateren dat er onder logopedisten meer eenpitters zijn dan onder huisartsen; de organisatiegraad en het aantal huisartsen zijn beduidend hoger. Hoe wordt daar rekening mee gehouden? Of moeten logopedisten straks gedwongen kijken naar schaalvergroting om het hoofd boven water te houden? Hoe gaat de Minister voorkomen dat zorgverzekeraars, ondanks gemaakte afspraken in lijn met «Het roer moet om», toch lage tarieven afdwingen? De leden van de PvdA-fractie constateren dat logopedisten vorig jaar soms wel fors onder het maximumtarief werden gecontracteerd. In hoeverre vindt de Minister dat wenselijk? En gaat de nieuwe tariefregulering bijdragen aan eerlijke tarieven? In hoeverre draagt de nieuwe tariefregulering bij aan zorg dichtbij huis, zodat er voldoende ruimte blijft voor kleinere praktijken dichtbij de mensen? Tot slot vragen genoemde leden welke andere eerstelijnsberoepen langs de lijn van afspraken die in het kader van «Het roer moet om» zijn gemaakt worden gelegd.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met zorg kennisgenomen van de inhoudelijke reactie op de signalering van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake vrije prijzen in de logopedie. Genoemde leden hebben grote bezwaren bij het vrijgeven van de tarieven voor logopedie. Volgens deze leden is de zorg geen markt en zet de Minister met het voorgenomen besluit een volgende stap op een doodlopende weg. Met oplopende kosten en een voor steeds minder mensen bereikbare zorg, komt dit stelsel dat onderlinge concurrentie en productiedraaien aanjaagt, piepend en krakend tot stilstand. Na eerdere mislukte experimenten met vrije tarieven in de eerstelijnszorg, zou de Minister er volgens de leden van de

SP-fractie verstandig aan doen een pas op de plaats te maken. Voorts hebben deze leden nog onderstaande vragen en opmerkingen.

Adviesrapport NZa

De leden van de SP-fractie merken op dat de signalering van de NZa met betrekking tot vrije prijzen logopedie dateert van mei 2015. Ondanks dat de Minister eigenlijk besluit het advies onverkort over te nemen, heeft de inhoudelijke reactie van de Minister meer dan een half jaar op zich laten wachten. Genoemde leden vragen wat hiervan de reden was. Met wie is er tussentijds overleg geweest en wat waren hiervan de uitkomsten? Waarom heeft de besluitvorming zo lang geduurd en waarover was er twijfel bij de Minister? Wat heeft de Minister uiteindelijk toch doen besluiten de tarieven per inmiddels 1 januari 2017 vrij te willen geven? Deze leden verwachten een uitgebreide beantwoording.

De leden van de SP-fractie zijn van mening dat de NZa een politiek gekleurde bril op heeft. Er wordt door de NZa een redenering gehanteerd waarbij vrije tarieven en meer marktwerking het doel zijn. Indien er volgens de NZa onvoldoende praktische bezwaren zijn niet richting dat doel te bewegen, dan adviseert zij dit vervolgens ook te doen. Volgens deze leden moet de NZa toezicht houden op zorgverzekeraars en zorgaanbieders en zich niet laten lenen voor de rol van applausmachine voor regeringsbeleid. Wanneer de doelredenering naar meer marktwerking wordt losgelaten, wat is dan de motivatie voor het loslaten van de tariefregulering? Voor welk probleem denkt de Minister dat dit de oplossing is? Het ingekochte tarief ligt nu al slechts rond de 75 procent van het maximumtarief. Bovendien zijn de uitgaven aan logopedie gestabiliseerd. Genoemde leden verwachten een uitgebreide reactie op hetgeen gesteld wordt.

De leden van de SP-fractie maken zich grote zorgen over de standaardcontracten die verzekeraars zeggen te gaan aanbieden aan logopedisten. Dit in combinatie met de constatering van de NZa dat er een gebrek is aan transparantie en geen zicht op kwaliteit, zal er volgens deze leden toe leiden dat er uitsluitend op kosten zal worden ingekocht. De Minister zegt dat logopedisten meegenomen worden in de discussie rondom «Het roer moet om»-initiatief. Maar zijn logopedisten vergelijkbaar met huisartsen? Zijn zij onderling voldoende georganiseerd om tegengas te kunnen geven tegen de grote zorgverzekeraars? Is dit punt ook met de sector besproken en wat was hiervan de uitkomst? Wat waren overigens de redenen voor de sector om tegen het vrijgeven van de tarieven te zijn? Doet de NZa hen niet tekort door uitsluitend te stellen dat zij de «vastigheid» niet los willen laten? Welke belangenafweging heeft de NZa gemaakt tussen de zorgaanbieders die tegen de vrije tarieven zijn enerzijds en anderzijds de zorgverzekeraars die voor zijn? Waarom trekken de zorgaanbieders wederom aan het kortste eind bij de NZa?

De leden van de SP-fractie vinden het een drogreden dat innovatie en afstemming op de lokale behoeften slechts plaats kunnen vinden wanneer tariefregulering wordt afgeschaft. Bovendien is het volgens deze leden in strijd met de volgende uitspraak van de Minister: «daarbij is op het gebied van vergoeding van e-health vaak meer mogelijk dan wordt gedacht».¹ Genoemde leden vragen de Minister met een concreet voorbeeld te komen waarbij tariefregulering innovatie nu in de weg staat en waarbij vrije tarieven en de facultatieve prestatie daadwerkelijk een oplossing bieden. Hetzelfde zouden deze leden graag zien bij het afstemmen op lokale behoeften. Wat kan er nu niet qua regelgeving en wat wel wanneer

¹ Kamerstuk 27 529, nr. 130.

dit voorstel onverhoeds toch zal worden doorgevoerd? Deze leden rekenen op een uitgebreide toelichting.

Tot slot herinneren de leden van de SP-fractie de Minister aan het vrijgeven van de tarieven bij de fysiotherapeuten in 2005. Uit onderzoek van de SP-fractie onder 2.100 fysiotherapeuten kwam een kafkaësk beeld naar voren. Meer dan 1.000 verschillende tarieven, zeer veel verschillende regels en zorgverzekeraars die eenzijdig de spelregels en tarieven bepaalden.² Nog altijd is het slikken of stikken voor veel fysiotherapeuten. Genoemde leden herinneren de Minister ook aan het vrijgeven van de tandartstarieven in 2012. De chaos en kostenstijgingen die dat tot gevolg had heeft de Minister ertoe doen besluiten, de vrije tarieven snel weer terug te draaien. Deze leden vragen op basis waarvan de NZa adviseert om nu wederom vrije tarieven te introduceren. Waarom zou het ditmaal wel een succes worden? Heeft de NZa in haar advies de mislukte vrijgave van tarieven bij de fysiotherapeuten en tandartsen laten meewegen? Voldeden de genoemde sectoren destijds ook aan de «toetsingscriteria» zoals logopedie dat nu volgens de NZa ook doet? Wat hebben de NZa en derhalve ook de Minister hiervan geleerd? Zijn er evaluaties uitgevoerd en zo ja, kunnen die met de Kamer worden gedeeld?

II. REACTIE VAN DE MINISTER

² Zie <https://www.sp.nl/sites/default/files/130401fysiotherapieinlood.pdf>.